

Antwoord

van Gedeputeerde Staten

op vragen van

A. Stepanyan (GL), A.A.M. van der Hoeven (PvdA), S.G. van der Lubbe (VVD), M.A.C. de Haan (CDA), A.R. Witte (CUS/SGP), R. van Aelst (SP), M. Çelik (DENK), W.M. Bakx (50PLUS) en A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 10 februari 2022)

Nummer

3823

Onderwerp

Samenwerking met Pels Rijcken

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

*Het is van belang dat partijen die de provincie Zuid-Holland in juridische processen vertegenwoordigen volgens ethische richtlijnen handelen. De provincie Zuid-Holland maakt gebruik van de diensten van het advocatenkantoor Pels Rijcken. In een NOS-bericht van 3 november 2021 verscheen dit bericht: **'Ongekende fraude' in zaak Pels Rijcken, notarissen voor tuchtrechter**.¹ Verder blijkt er dat Pels Rijcken onder verscherpt toezicht staat van de Haagse deken mede omdat de sociale veiligheid bij het kantoor onder de maat was. Het kantoor wordt getypeerd als „een gesloten organisatie met weinig ruimte voor tegenspraak”.² Uit onderzoek blijkt ook dat Pels Rijcken in de samenwerking met verschillende overheden niet integer handelde.³*

Ondergetekenden stellen aan het college van Gedeputeerde Staten de volgende vragen:

1. *Op welke manier heeft de provincie Zuid-Holland de afgelopen 5 jaar gebruik gemaakt van de juridische diensten van Pels Rijcken? Graag zo uitgebreid mogelijk toelichten.*

Antwoord

Over de bedoelde 5 jaar zijn van Pels Rijcken zowel advocaatdiensten, als notariële dienstverlening afgenomen.

¹ <https://nos.nl/artikel/2404250-ongekende-fraude-in-zaak-pels-rijcken-notarissen-voor-tuchtrechter>

² <https://www.advocatenblad.nl/2021/08/12/haagse-deken-geen-betrokkenheid-advocaten-pels-rijcken-bij-miljoenenfraude/>

³ <https://www.bureaufn.nl/wp-content/uploads/2021/11/persbericht-BFT.pdf>

De van Pels Rijcken afgenomen advocaatdiensten betroffen hoofdzakelijk inhoudelijk en beleidsondersteunend juridisch advies ten behoeve van de interne provinciale organisatie (bestuur, ambtelijke dienst en projectorganisaties van de provincie). Bijvoorbeeld met betrekking tot onderwerpen als energietransitie, onteigening, erfpacht, ondernemingsrecht, openbaarheid van bestuur, Wet Bibob en verschillende aspecten op het gebied van het ruimtelijk bestuursrecht.

Daarnaast hebben advocaten van Pels Rijcken de provincie vertegenwoordigd in enkele rechtsgedingen. Bijvoorbeeld die betreffende pachtaangelegenheden in het recreatiegebied Vlietland, de reactieve aanwijzing aangaande bestemmingsplan Zwethof en een subsidieaangelegenheid betreffende Expertisecentrum Jeugd, Samenleving en Ontwikkeling (JSO).

De van Pels Rijcken afgenomen notarisdiensten betroffen met name het verlijden van leveringsakten betreffende onroerendgoedtransacties, legalisatie van handtekeningen, oprichtingsakten van rechtspersonen, akten ter vestiging van zakelijke rechten en verschillende notariële werkzaamheden in het kader van erfpachtsaangelegenheden.

2. *Hoe kijkt het college van Gedeputeerde Staten aan tegen de samenwerking met Pels Rijcken gezien de bovenstaande ontwikkelingen?*

Antwoord

Na het bekend worden van de fraudezaak heeft de provincie de notariële dienstverlening door de notaristak van Pels Rijcken opgeschort en heeft de provincie zich terughoudend opgesteld in de verlening van opdrachten aan de advocatuurtak van dit kantoor. Een en ander in afwachting van de uitkomsten van de onderzoeken die door Bureau Financieel Toezicht (hierna: BFT) en de Haagse deken zouden worden ingesteld. Inmiddels zijn deze onderzoeken afgerond en zijn de uitkomsten daarvan bekend.

Ten aanzien van de notaristak van Pels Rijcken heeft BFT de conclusie getrokken dat de bij de fraude betrokken notaris alleen handelde en dat het door BFT uitgevoerde onderzoek geen aanwijzingen heeft opgeleverd dat er sprake was van betrokkenheid van de andere notarissen van Pels Rijcken, noch dat deze andere notarissen enig financieel voordeel hebben genoten als gevolg van de fraude.

Met betrekking tot de advocatuurtak van Pels Rijcken heeft de Haagse deken geconcludeerd dat er bij de fraude door de betreffende notaris geen advocaten van Pels Rijcken betrokken waren en dat steeds werd voldaan aan de advocatuurlijke regelgeving.

Ten aanzien van het kantoor van Pels Rijcken als geheel hebben zowel Bureau Financieel Toezicht (BFT) als de Haagse deken geconcludeerd dat er binnen het kantoor sprake was van verschillende onregelmatigheden en tekortkomingen in de kantoororganisatie. Ons college acht dit hoofdzakelijk een aangelegenheid die het kantoor zelf betreft en waarop door de daartoe aangewezen instanties toezicht wordt uitgeoefend.

Verder acht ons college het van belang dat het kantoor ook zelf onderzoek heeft laten doen door Van Doorne N.V. en Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. en dat de daaruit voortgekomen verander- en verbetervoorstellen door Pels Rijcken zijn omarmd en in gang gezet zijn. Dit moge ook blijken uit de brief van 27 oktober 2021 die de landsadvocaat namens Pels Rijcken aan het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft gezonden⁴. Zowel BFT als de Haagse deken hebben aangegeven toe te zullen zien op het doorvoeren van de door Pels Rijcken in het vooruitzicht gestelde maatregelen.

In de inleiding van deze Statenvragen wordt verwezen naar het persbericht van BFT (zie voetnoot 3), waaruit zou blijken dat Pels Rijcken in de samenwerking met verschillende overheden niet integer zou hebben gehandeld. Een dergelijke conclusie heeft ons college in het aangehaalde persbericht echter niet aangetroffen. Bovendien lijkt met de verwijzing naar "Pels Rijcken" in dit verband het gehele kantoor te zijn bedoeld. De door BFT en de Haagse deken getrokken conclusies, alsmede de ervaringen die de provincie Zuid-Holland in het kader van de concrete dienstverlening door deskundigen van Pels Rijcken heeft op gedaan, geven naar de mening van ons college echter geen aanleiding voor een zo algemene conclusie ten aanzien van het kantoor en haar medewerkers als geheel.

Het college is met u van mening dat partijen die door de provincie in de arm genomen worden volgens ethische richtlijnen dienen te handelen. De oordeelsvorming ten aanzien van Pels Rijcken baseert ons college echter bij voorkeur niet op algemene beeldvorming door derden, maar op door ons college zelf vastgestelde feiten en omstandigheden. Gelet op de uitkomsten van de verschillende onderzoeken, de eigen ervaringen met Pels Rijcken en de vergaande maatregelen die het kantoor inmiddels zelf heeft getroffen en nog zal treffen, ziet ons college vooralsnog geen aanleiding voor een generieke beslissing om geen opdrachten meer aan Pels Rijcken te gunnen.

Punt van aandacht voor ons college is nog wel de recente berichtgeving met betrekking tot van de wijze waarop het onderzoek door de Haagse deken is uitgevoerd. Deze berichtgeving betreft echter vooralsnog niet de juistheid van de in dat onderzoek getrokken conclusies. Ons college zal de verdere berichtgeving dienaangaande uiteraard blijven volgen en zo nodig naar bevind van zaken handelen.

3. *Wat zijn de overwegingen van GS om de samenwerking met Pels Rijcken voort te zetten of te stoppen?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 2.

De advocatuurtak van Pels Rijcken is opgenomen in de zogenoemde propositielijst die de provincie voor advocaatdiensten heeft samengesteld. Voor deze lijst hebben zich 14 advocatenkantoren aangemeld. Ofschoon opdrachtverlening ook buiten deze propositielijst mogelijk is, wordt bij opdrachten voor advocaatdiensten in eerste instantie gekeken naar geschikte kantoren op deze lijst. Selectie van dienstverleners vindt met name plaats op basis van de specialismen die de kantoren zelf hebben aangegeven, in relatie tot het rechtsgebied of de vraagstelling waar de betreffende opdracht betrekking op heeft.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/10/28/tk-bijlage-bericht-van-de-landsadvocaat-d-d-27-oktober-2021>

